

Agencija za zavarovalni nadzor

Objavljeno v Uradnem listu RS, št. 3/2001, stran 325

Agencija za zavarovalni nadzor na podlagi 5. točke prvega odstavka 160. člena zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 13/00 in 91/00) izdaja

Sklep o podrobnejši vsebini poročila pooblaščenega aktuarja

Opredelitve pojmov oziroma razlage izrazov

1. člen

V tem sklepu je nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in tako opredeliti ustrezne pojme. Za potrebe tega sklepa pomenijo izrazi:

1. "vrsta zavarovalne pogodbe" je enota zavarovalne storitve, za katero veljajo isti zavarovalni pogoji in isti ceniki;
2. "glavni tipi zavarovalnih pogodb" so skup posameznih vrst zavarovalnih pogodb, ki krijejo iste nevarnosti;
3. "zavarovalna vrsta", kot jih določa drugi odstavek 2. člena ZZavar;
4. "obvezno pogodbeno pozavarovanje" (Treaty reinsurance) je pozavarovanje, kadar je zavarovatelj, ki prenaša tveganje, s pogodbenimi določili obvezan, da prenese na pozavarovatelja nekaj tveganja na določen način, pozavarovatelj pa je obvezan, da to tveganje sprejme;
5. "ZZavar" je zakon o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 13/00 in 91/00);
6. "Sklep o zavarovalno-tehničnih rezervacijah" je sklep Agencije za zavarovalni nadzor o podrobnejših pravilih in minimalnih standardih za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij;
7. "Sklep o metodologiji za izračun lastnih deležev" je sklep Agencije za zavarovalni nadzor o metodologiji za izračun lastnih deležev zavarovalnice v tabelah maksimalnega kritja in metodologiji za ugotavljanje največje verjetne škode;
8. "Sklep o naložbah" je sklep Agencije za zavarovalni nadzor o vrstah in lastnostih kritnega premoženja in premoženja kritnega sklada ter pravilih za razpršitev in omejitve naložb kritnega premoženja in premoženja kritnega sklada ter načinu in rokih poročanja;
9. "Pooblaščen aktuar" je oseba, ki jo je zavarovalnica imenovala v skladu s prvim odstavkom 74. člena ZZavar.

Predmet sklepa

2. člen

- (1) Ta sklep določa podrobnejšo vsebino poročila pooblaščenega aktuarja iz tretjega odstavka 76. člena ZZavar.
- (2) Sestavni del poročila pooblaščenega aktuarja je tudi mnenje pooblaščenega aktuarja k letnemu poročilu zavarovalnice.

Strokovne podlage za izdelavo poročila

3. člen

Pri preverjanju, ali zavarovalnica oblikuje zavarovalno-tehnične rezervacije v skladu s predpisi, in ali so premije izračunane oziroma zavarovalno-tehnične rezervacije oblikovane tako, da zagotavljajo trajno izpolnjevanje vseh obveznosti zavarovalnice iz zavarovalnih pogodb, mora pooblaščen aktuar upoštevati določila sklepa o zavarovalno-tehničnih rezervacijah.

Podrobnejša vsebina poročila

4. člen

Vsi denarni zneski, navedeni v poročilu, morajo biti izraženi v slovenskih tolarjih in evrih. Za preračun iz tuje valute v slovenske tolarje in v evre se uporablja veljavni srednji tečaj Banke Slovenije na dan, na katerega se aktuarsko preverjanje nanaša.

Dolgoročne obveznosti – matematične rezervacije

5. člen

V poročilu, ki se nanaša na dolgoročna zavarovanja, za katera je potrebno oblikovati matematične rezervacije, morajo biti podane najmanj naslednje informacije:

1. Datum, na katerega se aktuarsko preverjanje, ki je predmet poročila, nanaša.
2. Tabela s podatki o stanju matematičnih rezervacij za posamezne kritne sklade.
3. Opis vseh pravic in obveznosti za posamezne vrste zavarovalnih pogodb, vključno z višino premije in vsemi upravičenji, med katerimi lahko zavarovanec izbira, ki jih zavarovalnica sklepa oziroma jih je sklenila v preteklosti in iz katerih ima še vedno določene obveznosti.
4. Ne glede na določilo v 3. točki tega odstavka mora pooblaščen aktuar najmanj na vsakih pet let podati opis vseh pravic in obveznosti za posamezne vrste zavarovalnih pogodb, kot je določeno v prejšnji točki.
5. V poročilih za vmesna leta je potrebno priložiti opis iz 3. točke tega odstavka za nove vrste zavarovalnih pogodb, ki jih je zavarovalnica začela sklepati med obračunskim letom, na katerega se poročilo nanaša. Za obstoječe vrste zavarovalnih pogodb zadostuje sklicevanje na aktuarsko poročilo, ki ta opis vsebuje.
6. Splošna načela in sprejete metode vrednotenja, pri čemer je treba posebej upoštevati naslednje:
 - a) osnove za ugotavljanje morebitnega neskladja med naravo in trajanjem naložb ter ovrednotenimi obveznostmi, vključno z upoštevanjem valutne usklajenosti;
 - b) če je bila pri izračunu matematičnih rezervacij uporabljena neto metoda, ali v kolikšni meri je bila metoda spremenjena v skladu s 13. členom sklepa o zavarovalno-tehničnih rezervacijah;
 - c) ali so nastale negativne rezervacije in ali je bilo storjeno vse potrebno, da so bile postavljene na vrednost nič, v skladu z določilom 18. člena sklepa o zavarovalno-tehničnih rezervacijah;
 - d) ali so bile oblikovane rezervacije za bonuse in, če so bile, po kakšni stopnji ali stopnjah;
 - e) v primeru pogodb, pri katerih zavarovanci prevzamejo naložbeno tveganje, osnove za oblikovanje rezervacij za zajamčeni donos;
 - f) osnove rezervacij za ostala zajamčena upravičenja in vsa upravičenja, med katerimi zavarovanec lahko izbira, razen zajamčenega donosa;
 - g) metode, po katerih so bili vnaprej vračunani morebitni stroški za pogodbe, pri katerih zavarovanec prevzema naložbeno tveganje.
7. Uporabljene obrestne mere, tablice smrtnosti in tablice invalidnosti ter vse ostale tablice, ki se uporabljajo v premijskem izračunu dolgoročnih zavarovanj (npr. zdravstvenih zavarovanj) in privzeta obrestna mera, tablice smrtnosti in tablice invalidnosti ter ostale tablice, ki se uporabljajo v izračunu dolgoročnih zavarovanj za vrednotenje obveznosti po posameznih vrstah zavarovalnih pogodb. Če tablice, ki so uporabljene, niso javne, podatke o vseh stopnjah smrtnosti, invalidnosti in ostalih incidencah, ki so bile uporabljene.

8. Za vse vrste zavarovalnih pogodb, razen pogodb, kjer zavarovanec prevzema naložbeno tveganje:

a) del kosmatih premij, ki je namenjen za stroške in dobiček za posamezne vrste zavarovalnih pogodb;

b) metoda, po kateri se oblikuje rezervacija za stroške, ko se premija preneha plačevati, ali ko v prihodnje ni več treba plačati nobene premije ali kadar metoda vrednotenja bodočih premij ne upošteva;

c) če vrednotenje ni bilo narejeno po prospektivni metodi, podatke o preizkusih ustreznosti uporabljene metode;

d) če pri vrednotenju pogodb upoštevane bodoče premije niso v skladu s prvim odstavkom 12. člena sklepa o zavarovalno-tehničnih rezervacijah, takšna dodatna pojasnila, kot so potrebna, da se prikaže, ali so matematične rezervacije, določene v skupnem znesku za vsak glavni tip zavarovalne pogodbe, večje od zneska, ki je izračunan v skladu z določbami 12. do 19. člena sklepa o zavarovalno-tehničnih rezervacijah za vsako vrsto zavarovalne pogodbe.

Če čiste matematične rezervacije, določene v skupnem znesku za vse vrste zavarovalnih pogodb iz točke 8. d) tega člena, predstavljajo manj kot 5 odstotkov skupnih čistih matematičnih rezervacij za vse zavarovalne pogodbe, zadostuje, da pooblaščen aktuar izjavi, da matematične rezervacije za vsako posamezno vrsto zavarovalne pogodbe niso manjše od matematičnih rezervacij, izračunanih po neto metodi, ki jo mora pooblaščen aktuar v poročilu posebej opisati.

9. Za vse vrste zavarovalnih pogodb, pri katerih zavarovanec prevzema naložbeno tveganje:

a) vse predpostavke pri vrednotenju obveznosti zavarovalnice;

b) če za pokrivanje bodočih stroškov poslovanja zavarovalnice niso oblikovane eksplicitne rezervacije, podatke o uporabljeni osnovi pri preizkušanju zadostnosti rezervacij, ki je v skladu z določili 16. člena sklepa o zavarovalno-tehničnih rezervacijah.

10. Delež matematičnih rezervacij, ki niso pokrite z naložbami v isti valuti, razen za pogodbe, kjer zavarovanec prevzema naložbeno tveganje.

11. Za fakultativne pozavarovalne pogodbe:

a) seštevek premij, ki jih je plačala zavarovalnica iz pozavarovalnih pogodb v obračunskem letu, na katerega se nanaša aktuarsko poročilo, razčlenjen po obračunskih obdobjih, kadar je to ustrezno, in skupni znesek zadržane premije pozavarovatelja na datum vrednotenja;

b) znesek premij, ki jih je v obračunskem letu, na katerega se nanaša aktuarsko poročilo, zavarovalnica plačala pozavarovalnici, s katero je povezana in skupni znesek zadržanih premij pozavarovatelja na datum vrednotenja.

12. Za vsako obvezno pogodbeno pozavarovanje, kjer je zavarovalnica cedent in na podlagi katere je na datum vrednotenja pozavarovanje v veljavi:

a) spisek pozavarovalnic, s katerimi ima zavarovalnica sklenjene pozavarovalne pogodbe;

b) ali sta zavarovalnica in pozavarovalnica povezani in, če sta povezani, kako sta povezani;

c) navedbo vrste in obsega kritja po pogodbi o pozavarovanju;

d) premije, ki jih je morala zavarovalnica plačati po pogodbi o pozavarovanju v obračunskem letu, na katerega se nanaša poročilo o vrednotenju;

e) znesek zadržane premije pozavarovatelja na datum vrednotenja;

f) obseg rezervacij za obveznosti zavarovalnice iz naslova povračila morebitnih stroškov v primeru prenehanja ali prekinitve pozavarovalne pogodbe;

g) ali je pogodba o pozavarovanju zaprta za nove posle.

13. Za zavarovalne pogodbe z udeležbo na dobičku:

a) izkaz izida kritnega sklada, če je udeležba na dobičku pogodbeno odvisna od uspešnosti poslovanja kritnega sklada;

b) uporabljena načela in metode pri razdelitvi dobička, povečanja ali zmanjšanja vrednosti sredstev, ki so bila pri izračunu upoštevana; stroški in morebitne davčne obremenitve kritnega sklada.

14. Ali so načela, na podlagi katerih je določena razdelitev dobička med zavarovance in delničarje, navedena v statutu družbe ali v ostalih aktih na podlagi statuta, v zavarovalni pogodbi, ki jo sklene zavarovalnica, ali v oglasu zavarovalnice in, če so, opis načel in napotitev na dokument, v katerem so navedena.

15. Podatki o bonusih za vsako posamezno vrsto zavarovalne pogodbe, vključno z osnovo za izračun ter pogoji in oblika, v kateri se bonus plača.

16. Kadar so stopnje bonusov odvisne od leta sklenitve ali števila let veljavnosti zavarovalne pogodbe ali od starosti zavarovanca, vzorčne stopnje v presledkih 5 let od leta sklenitve ali trajanja zavarovanja ali na 10 let starosti, odvisno od primera. Kadar so stopnje bonusov odvisne od formule, mora biti namesto vzorčnih stopenj navedena formula.

17. Kadar se za priznanje bonusov za posamezne vrste zavarovalnih pogodb upoštevajo pogoji glede števila let plačevanja premij preden se prizna bonus, podatke o teh pogojih za vsako posamezno vrsto zavarovalne pogodbe.

18. Izjavo glede prakse v zvezi s plačili bonusov povezanih z zahtevki, ki bodo nastali v obdobju do naslednjega preverjanja, skupaj s stopnjami, po katerih se takšni bonusi določijo.

19. Prikaz lastnih deležev zavarovalnice v tabelah maksimalnega kritja po zavarovalnih vrstah in izjavo, da so lastni deleži določeni v skladu z načeli, opredeljenimi v sklepu o metodologiji za izračun lastnih deležev.

Obveznosti premoženjskih zavarovanj

6. člen

V poročilu, ki se nanaša na zavarovanja iz zavarovalne skupine premoženjskih zavarovanj, morajo biti podane najmanj naslednje informacije:

1. Datum, na katerega se aktuarsko preverjanje, ki je predmet poročila, nanaša.

2. Tabela s podatki o stanju zavarovalno-tehničnih rezervacij, razčlenjena po zavarovalnih vrstah in po posameznih zavarovalno-tehničnih rezervacijah iz 113. člena ZZavar.

3. Opis nevarnosti, ki jih zavarovalnica krije, vključno z izključitvenimi razlogi, metoda izračuna kosmate premije in cenik za prevladujočo vrsto zavarovalne pogodbe iz vsake zavarovalne vrste. Kriterij za določitev prevladujoče vrste zavarovalne pogodbe je obračunana premija v obračunskem letu, na katero se nanaša aktuarsko poročilo.

4. Ne glede na določilo v 3. točki tega člena mora pooblaščen aktuar za zavarovalne vrste, v katerih obračuna-na premija znaša več kot 5% in manj kot 10% skupne obračunane premije premoženjskih zavarovanj, navesti podatke in informacije iz 3. točke tega člena za dve prevladujoči vrsti zavarovalne pogodbe.

5. Ne glede na določilo v 3. točki tega člena mora pooblaščen aktuar za zavarovalne vrste, v katerih obračuna-na premija znaša več kot 10% skupne obračunane premije premoženjskih zavarovanj, navesti podatke in informacije iz 3. točke tega člena za tri prevladujoče vrste zavarovalne pogodbe.

6. Splošna načela in sprejete metode vrednotenja za posamezne zavarovalne vrste in posamezne vrste zavarovalne pogodbe iz 3., 4. in 5. točke tega člena, pri čemer je treba posebej navesti naslednje:

a) osnove za oblikovanje rezervacij za prenosne premije;

b) osnove za oblikovanje rezervacij za bonuse, popuste in storno;

c) osnove za oblikovanje škodnih rezervacij;

d) osnove za oblikovanje drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij.

7. Uporabljene obrestne mere v primeru eksplicitnega diskontiranja škodnih rezervacij za posamezne zavarovalne vrste.

8. Za vse zavarovalne vrste delež zavarovalno-tehničnih rezervacij, ki je namenjen za kritje stroškov poslovanja zavarovalnice.

9. Za fakultativne pozavarovalne pogodbe po zavarovalnih vrstah:

a) seštevke premij, ki jih je plačala zavarovalnica iz pozavarovalnih pogodb v obračunskem letu, na katerega se nanaša aktuarsko poročilo, razčlenjen po obračunskih obdobjih, kadar je to ustrezno, in skupni znesek zadržane premije pozavarovatelja na datum vrednotenja;

b) znesek premij, ki jih je v obračunskem letu, na katerega se nanaša aktuarsko poročilo, zavarovalnica plačala pozavarovalnici, s katero je zavarovalnica povezana, in skupni znesek zadržanih premij pozavarovatelja na datum vrednotenja.

10. Za vsako obvezno pogodbeno pozavarovanje, kjer je zavarovalnica cedent in na podlagi katere je na datum vrednotenja pozavarovanje v veljavi, prikazano ločeno po zavarovalnih vrstah:

- a) spisek pozavarovalnic, s katerimi ima zavarovalnica sklenjene pozavarovalne pogodbe;
 - b) ali sta zavarovalnica in pozavarovalnica povezani in, če sta povezani, kako sta povezani;
 - c) navedbo vrste in obsega kritja po pogodbi o pozavarovanju;
 - d) premije, ki jih je morala zavarovalnica plačati po pogodbi o pozavarovanju v obračunskem letu, na katerega se nanaša poročilo o vrednotenju;
 - e) znesek zadržanih premij pozavarovatelja na datum vrednotenja;
 - f) obseg rezervacij za obveznosti zavarovalnice iz naslova povračila morebitnih stroškov v primeru prenehanja ali prekinitve pozavarovalne pogodbe;
 - g) ali je pogodba o pozavarovanju zaprta za nove posle.
11. Prikaz lastnih deležev zavarovalnice v tabelah maksimalnega kritja po zavarovalnih vrstah in izjavo, da so lastni deleži določeni v skladu z načeli, opredeljenimi v sklepu o metodologiji za izračun lastnih deležev.

Pozavarovanje

7. člen

V poročilu pooblaščenega aktuarja pozavarovalnice morajo biti podane informacije iz 5. in 6. člena tega sklepa, ki se smiselno nanašajo na zavarovalne posle sklepanja pozavarovanj.

Mnenje pooblaščenega aktuarja k letnemu poročilu

8. člen

1. V mnenju pooblaščenega aktuarja k letnemu poročilu, ki se zahteva s 159. členom ZZavar, mora biti za zavarovalno dejavnost dolgoročnih zavarovanj navedeno:
- a) ali zavarovalnica vodi primerne evidence za name-ne vrednotenja obveznosti iz dolgoročnih zavarovanj,
 - b) ali matematične rezervacije, kot jih je oblikovala zavarovalnica, predstavljajo primerne rezervacije za obveznosti zavarovalnice, ki izhajajo iz dolgoročnih pogodb ali v povezavi z njimi, vključno z vsemi povečanji zaradi razporeditve dobička na podlagi pregleda finančnega stanja dolgo-ročnih zavarovanj, na dan vrednotenja,
 - c) ali so bile za namene 2. točke tega odstavka obveznosti ocenjene v skladu z določili sklepa o zavarovalno-tehničnih rezervacijah in sklepa o naložbah,
 - d) ali za nove tipe dolgoročnih zavarovalnih pogodb, ki jih je zavarovalnica začela sklepati med letom, premije in prihodki iz teh pogodb zadoščajo glede na razumna aktuarska pričakovanja in ob upoštevanju drugih finančnih virov zavarovalnice, ki so na voljo v ta namen, da bo družba lahko izpolnila svoje obveznosti iz teh pogodb, zlasti, da bo lahko oblikovala zadostne matematične rezervacije,
 - e) višina minimalnega kapitala zavarovalnice za potrebe dolgoročnih zavarovanj in vpliv predlagane delitve do-bička na višino minimalnega kapitala in solventnost zavarovalnice.
2. V mnenju pooblaščenega aktuarja k letnemu poročilu, ki se zahteva s 159. členom ZZavar, mora biti za zavarovalne posle iz zavarovalne skupine premoženjskih zavarovanj navedeno:
- a) ali zavarovalnica vodi primerne evidence za name-ne vrednotenja obveznosti,
 - b) ali zavarovalno-tehnične rezervacije, kot jih je oblikovala zavarovalnica, predstavljajo primerne rezervacije za obveznosti zavarovalnice, ki izhajajo iz pogodb ali v povezavi z njimi,
 - c) ali so bile za namene 2. točke tega odstavka obveznosti ocenjene v skladu z določili sklepa o zavarovalno-tehničnih rezervacijah in sklepa o naložbah,
 - d) ali za zavarovalne pogodbe, ki jih je zavarovalnica sklenila med letom, premije in prihodki iz teh pogodb zadoščajo glede na razumna aktuarska pričakovanja in ob upoštevanju drugih finančnih virov zavarovalnice, ki so na voljo v ta namen, da bo družba lahko izpolnila svoje obveznosti iz teh pogodb,
 - e) višina minimalnega kapitala zavarovalnice za zavarovalne posle iz skupine premoženjskih zavarovanj in vpliv poslovne politike na višino minimalnega kapitala in solventnost zavarovalnice.
3. Pooblaščen aktuar priloži k mnenju iz prvega in drugega odstavka tega člena takšna dokazila, izjave ali razlage, za katera meni, da so potrebna.

4. Za mnenje se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja revidiranje, o mnenju pooblaščenega revizorja.

5. V mnenju pooblaščenega aktuarja k letnemu poročilu, ki se zahteva s 159. členom ZZavar, za zavarovalne posle sklepanja pozavarovanj se smiselno uporabljajo določila prvega do četrtega odstavka tega člena.

6. Zgled pritrdilnega mnenja pooblaščenega aktuarja za dolgoročna zavarovanja:

MNENJE POOBLAŠČENEGA AKTUARJA K LETNEMU POROČILU ZA DOLGOROČNA ZAVAROVANJA (USTREZNI NASLOVNIK)

Aktuarsko sem preveril/a stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovalnice ABC na dan 31. decembra 20X1. Aktuarsko preverjanje sem opravil/a v skladu z določili sklepa o podrobnejših pravilih in minimalnih standardih za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij (Uradni list RS, št. 3/01) in sklepa o vrstah in lastnostih kritnega premoženja in premoženja kritnega sklada ter pravilih za razpršitev in omejitve naložb kritnega premoženja in premoženja kritnega sklada ter načinu in rokih poročanja (Uradni list RS, št. 122/00).

Za stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij je odgovorna uprava zavarovalnice. Moja naloga je bila preveriti, ali zavarovalnica vodi primerne evidence za namene vrednotenja obveznosti iz dolgoročnih zavarovanj. Izraziti mnenje o zadostnosti teh rezervacij glede na dolgoročne obveznosti zavarovalnice, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb ali v povezavi z njimi, vključno z vsemi povečanji zaradi razporeditve dobička v času trajanja zavarovalnih pogodb na podlagi pregleda finančnega stanja dolgoročnih zavarovanj, na dan vrednotenja. Za nove vrste zavarovalnih pogodb, ki jih je zavarovalnica začela sklepati med letom, potrditi, ali premije in prihodki iz teh pogodb zadoščajo glede na razumna aktuarska pričakovanja, ob upoštevanju drugih finančnih virov zavarovalnice, ki so na voljo v ta namen, da bo družba lahko izpolnila svoje obveznosti iz teh pogodb, zlasti, da bo lahko oblikovala zadostne matematične rezervacije. Moja naloga je bila tudi ugotoviti višino minimalnega kapitala zavarovalnice za potrebe dolgoročnih zavarovanj in vpliv predlagane delitve dobička na višino minimalnega kapitala, kakor tudi izpolnjevanje kapitalne ustreznosti zavarovalnice. Prepričan/a sem, da je moje aktuarsko preverjanje primerna podlaga za izdajo mnenja pooblaščenega aktuarja.

Po mojem mnenju sta višina premij, ki jih je zavarovalnica obračunala v obračunskem letu 20X1, in višina oblikovanih zavarovalno-tehničnih rezervacij za dolgoročne obveznosti zavarovalnice na dan 31. 12. 20X1 primerni, da zagotavljata trajno izpolnjevanje vseh obveznosti zavarovalnice iz dolgoročnih zavarovalnih pogodb.

POOBLAŠČENI AKTUAR

Datum:

Naslov:

Uveljavitev in uporaba sklepa

9. člen

Ta sklep začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Zavarovalnice, ustanovljene pred uveljavitvijo ZZavar, so dolžne ravnati v skladu s tem sklepom od dneva uskladitve svojega poslovanja z ZZavar, vendar najkasneje od dne 3. 3. 2001.

Ljubljana, dne 11. januarja 2001.

Predsednik Stokovnega sveta
Agencije za zavarovalni nadzor
dr. **France Križanič** l. r.